

Aan de leden van de raad

Datum : 19 oktober 2021
Zaaknummer : 605198
Contactpersoon : Gerda van Haaren
Telefoonnummer : 026 3773740

Onderwerp: Schriftelijke vragen art. 44 Rvo over vaccineren voor einde coronacrisis

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid Van Iperen van de fractie D66 heeft ons bij brief, ingekomen 14 september 2021, schriftelijk vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem 2018 over vaccineren voor einde coronacrisis. De vragen zijn als bijlage toegevoegd aan deze brief.

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *Vaccineren is de weg uit deze coronacrisis volgens de fractie van D66. In hoeverre is het college het met de fractie van D66 eens?*

Ons college is ook van mening dat vaccineren de beste uitweg biedt uit de coronacrisis. Hierbij is het van belang dat de vaccinatiegraad hoog is en homogeen verdeeld over de stad en over de leeftijdsgroepen. Naast vaccineren blijft het ook van belang om de hygiënemaatregelen na te leven en de testbereidheid en medewerking aan bron- en contactonderzoek zo hoog mogelijk te houden.

2. *Met de huidige vaccinatiegraad behoort Arnhem op dit moment tot de groep gemeenten met een vaccinatiegraad van onder 70%. Arnhem behoort tot het laagste kwart als het gaat om de vaccinatiegraad. In hoeverre is het college het met de fractie van D66 eens dat deze vaccinatiegraad laag is? En hoe denkt het college de vaccinatiegraad te verhogen?*

Volgens de laatste bekende gegevens van het RIVM is momenteel (7 okt.) 77% van alle inwoners van onze gemeente van 18 jaar en ouder volledig gevaccineerd; 79% is gestart met de vaccinatie. Wordt ook de leeftijdsgroep 12 tot 18-jarigen meegeteld, dan zijn de percentages respectievelijk 75 en 78. Het OMT ziet naar aanleiding van de verspreiding van de zeer besmettelijke Deltavariant graag een vaccinatiegraad die vergelijkbaar is met die van de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma RVP (streefwaarden tussen de 90-95%).

De vaccinatiegraad loopt nog op. De GGD zag in de afgelopen weken het aantal vaccinaties in de vaccinatiebussen, op de pop-up locaties en tijdens open inloop toenemen, waarschijnlijk als gevolg van de invoering van de corona-toegangspas of doordat het nu mogelijk is om in de prikbusen ook het RNA-vaccin te ontvangen (eerder alleen Janssen). Dit helpt mensen die eerder twijfelden wellicht over de streep. In de pop-up locaties wordt momenteel bijna de helft van alle vaccinaties gegeven.

Niettemin blijft de vaccinatiegraad in een aantal Arnhemse wijken achter en daarmee ligt de vaccinatiegraad voor Arnhem als geheel onder het landelijke gemiddelde. Arnhem staat hiermee echter niet op zich. In vrijwel alle grote steden zijn er wijken waarin de vaccinatiegraad op vergelijkbare wijze achterblijft.

In groepen of wijken waarin relatief veel mensen ongevaccineerd zijn, bestaat een grotere kans op uitbraken. Dit vergroot het risico op covid voor kwetsbare mensen, op het ontstaan van long-covid en het kan de druk op de zorg weer doen toenemen. VGGM zet daarom volop in op het fijnmazig vaccineren. De groepen die moeilijk te bereiken zijn of nog twijfelen over een vaccinatie worden gericht in beeld gebracht en de GGD zet interventies in die passen bij de beweegredenen van de verschillende groepen. Het gaat dan om laagdrempelige toegang (vaccinatiebussen, pop-uplocaties, open inloop), of om goede voorlichting en informatie die past bij de leefwereld (informatiebussen, specifieke voorlichtingsbijeenkomsten, social media). Dit vraagt, aldus VGGM, een lange adem, veel geduld en een flinke dosis creativiteit.

Aandachtswijken in Arnhem zijn vooral Presikhaaf-west en Malburgen.

Vanuit de gemeente leveren we een bijdrage door, via onze eigen informatiekkanalen, samen met de GGD te zorgen voor goede voorlichting en door mee te werken aan zo laagdrempelig mogelijke vaccinatielocaties. Bestuursadviseurs en wijkmanagers vanuit de Teams Leefomgeving voeren regelmatig overleg met GGD-medewerkers om informatie uit te wisselen. De wijkmanagers vertellen over wat er leeft in de wijken als het gaat om de vaccinatiebereidheid en ondersteunen de GGD om in contact te komen met specifieke doelgroeporganisaties en sleutelpersonen in de wijken.

3. *D66 heeft eerder vragen gesteld over extra voorlichting van de gemeente om zoveel mogelijk mensen te laten vaccineren tegen covid-19. Wat heeft het college extra gedaan om zoveel mogelijk mensen zich te laten vaccineren? In hoeverre heeft dit bijgedragen tot het verhogen van de vaccinatiegraad?*

Nu het overgrote deel van de inwoners in de regio is gevaccineerd, heeft VGGM de centrale locaties (Papendal en Molenbeke) gesloten. De focus van de GGD ligt al enige tijd op de zogeheten 'cold spots': de plekken waar de vaccinatiegraad (fors) achter blijft. Arnhem was de eerste gemeente waarin het coronapreventieteam van de GGD zichtbaar in de wijken aanwezig was. De GGD gaat "met maatwerkoplossingen naar de mensen toe. Onze wijkteams helpen ze met betrouwbare informatie om een weloverwogen beslissing te nemen om zich wel of niet te laten vaccineren.

Daarnaast nemen we drempels weg door het vaccineren toegankelijker te maken. Mensen kunnen nu zonder afspraak langskomen (...). We staan met vaccinatiebussen in wijken en dorpen en komen met tijdelijke pop-up locaties.¹ Zo was de GGD bijvoorbeeld met een informatie- en prikbus aanwezig op de HAN-campus tijdens de introductieweek voor studenten. Voor mensen met prikangst wordt een prikangst uur georganiseerd. Het is aannemelijk dat dit alles heeft geleid tot een (iets) hogere vaccinatiegraad. De vaccinatiegraad zal niet per week met procenten stijgen, maar elke prik telt!

Voor de GGD is ondersteuning vanuit de gemeente van essentieel belang: Als er vanuit de gemeente veel aandacht is voor de aanwezigheid van een vaccinatiebus dan is de opkomst substantieel hoger, constateert de GGD.

4. *In 2019 heeft de fractie van D66 vragen gesteld over het verhogen van de vaccinatiegraad in Arnhem. De vaccinatiegraad van andere vaccins ligt in Arnhem ook lager dan het landelijke gemiddelde. Extra inzet is volgens D66 nodig om de vaccinatiegraad te verhogen. Welke voor de covid-19 vaccinatiecampagne extra ingezette acties is het college van plan blijvend in te zetten, ook voor andere vaccinaties waar de vaccinatiegraad laag is zoals HPV? En is hiervoor extra inzet van de GGD nodig?*

Het beeld van de vaccinatiegraad in Arnhem voor de RVP-vaccinaties is genuanceerd. Met name de vaccinatiegraad voor BMR is laag, terwijl de HPV-vaccinatiegraad in Arnhem juist iets hoger ligt dan het landelijke niveau.²

Naast het regionaal afgesproken basisaanbod, worden in Arnhem extra interventies ingezet om de vaccinatiegraad te verhogen, o.a. door in een aantal wijken standaard een vaccinatieconsult aan te bieden bij alle eerstgeboren baby's in een gezin. Cijfers van VGGM over 2020 (verslagjaar 2021) verwachten wij binnenkort. Dan kunnen we zien of de lokale interventies effect hebben gehad op de vaccinatiegraad in Arnhem voor wat betreft het RVP.

We weten nu nog niet wat het effect zal zijn van de corona-pandemie en de covid-19 vaccinatiecampagne op de vaccinatiegraad in het algemeen. De GGD monitort dit. Duidelijke wordt dat vaccineren effectief kan zijn om (infectie-)ziektes in te dammen en (mogelijk) te doen uitdoven, maar in bepaalde groepen blijft ook sterke scepsis of afkeur bestaan naar vaccineren. Wat het college in elk geval wel als succesvol ziet in de huidige vaccinatiestrategie is het leveren van maatwerk en het toegankelijk maken van (informatie over) vaccinaties. Het actief betrekken door de GGD van doelgroeporganisaties in de wijken, de inzet van de corona informatie- en prikbusen en het inrichten van de pop-locaties laten dit zien.

¹ Brief van VGGM aan het bestuur d.d. 10 aug. 2021

² Zie ook onze brief van 19 januari 2021 over de resultaten van het Rijks Vaccinatie Programma (RVP) in 2019 (verslagjaar 2020)

5. *In deze covid-19-vaccinatiecampagne is eerst ingezet om zoveel mogelijk mensen te vaccineren. Doordat in de vaccinatiecampagne pas laat aandacht kwam voor moeilijk bereikbare groepen, begint de tijd nu te dringen zegt oud-minister Jet Bussemaker. We moeten uitkijken dat niet mensen in kwetsbare wijken in het najaar alsnog (ernstig) ziek worden door covid-19. In hoeverre deelt het college dat pas laat is begonnen de moeilijk bereikbare groepen te bereiken over de vaccinaties tegen covid-19? In hoeverre is de campagne in kwetsbare wijken in Arnhem doeltreffend geweest volgens het college? Wat neemt het college van deze vaccinatiecampagne mee voor toekomstige vaccinatiecampagnes voor covid-19, HPV of andere vaccins?*

We delen de zorgen van mevrouw Bussemaker. De GGD volgde in eerste instantie de landelijke vaccinatiestrategie met massavaccinaties op centrale locaties. In Arnhem is al snel begonnen met het actief opzoeken van de wijken waarin de vaccinatie-afspraken achterbleven. Inmiddels reist de GGD al geruime tijd met informatie- en vaccinatiebussen door de stad en de regio om ook diegenen te bereiken die nog vragen of twijfels hebben bij de noodzaak tot vaccinatie. Hoewel geen precieze cijfers kunnen worden genoemd over de extra prikken die zijn gezet, heeft ons college de overtuiging dat het werkt om actief naar de mensen in de wijken toe te gaan.

Wij menen dat het nog te vroeg is om nu al uitspraken te doen over toekomstige vaccinatiecampagnes voor covid-19, HPV of andere vaccins.

6. *In Arnhem heeft 51% van het aantal jongeren een vaccinatie gehad. Het percentage jongeren met een vaccinatie in steden (en de biblebelt) ligt lager dan de plattelandsgemeenten. In combinatie met de lagere vaccinatiegraad in kwetsbare wijken kan dit een risico zijn voor meer besmettingen onder jongeren en hun familieleden. Met een mogelijk ernstiger ziekteverloop omdat zij niet zijn gevaccineerd. In hoeverre zet het college er (extra) op in dat deze groep zich laten vaccineren? En welke risico's ziet het college met betrekking tot het onderwijs voor deze jongeren?*

In het hele land is te zien dat de vaccinatiegraad onder jongeren achterblijft bij oudere leeftijdsgroepen. Dit is deels te verklaren doordat zij als laatste groep voor vaccinatie in aanmerking kwamen. Daarnaast speelt mee dat jongeren het risico om covid-19 te krijgen of er ernstig ziek van te worden over het algemeen lager inschatten dan ouderen. Jongeren komen op veel verschillende plekken en in veel verschillende gezelschappen. Als het virus rondgaat onder deze groep is het risico op verspreiding naar groepen mensen die kwetsbaar zijn groter. Om die reden heeft de GGD deze doelgroep nadrukkelijk in beeld en werkt zij op alle fronten aan het verspreiden van goede en betrouwbare informatie gericht op jongeren, zodat ook degenen die twijfelen een weloverwogen keuze kunnen maken. Wij blijven ons met de GGD ervoor inzetten om ook onder jongeren een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad te bereiken om daarmee schoolverzuim en -uitval te voorkomen.

7. *We zien dat in Arnhem 68% van alle volwassenen volledig is gevaccineerd. En dat 78% een prik heeft gehad. In hoeverre verwacht het college dat deze groep volledig gevaccineerd is of gaat worden?*

Inmiddels is 75% van de Arnhemmers boven de 12 jaar volledig gevaccineerd en heeft 78% de eerste prik gehad. Bij de 18-plussers liggen deze percentages op respectievelijk 77 en 79%. Gezien deze percentages verwacht de GGD dat het overgrote deel van de mensen de volledige vaccinatieserie zal afmaken. Niettemin is het college, met de GGD, van mening dat de grootst mogelijke inspanning moet worden verricht om een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad met een homogene verdeling te behalen.

8. *Verschillende partijen hebben een rol gespeeld bij het zoveel mogelijk inwoners zich te laten vaccineren. Bijvoorbeeld huisartsen, jeugdartsen, verpleegkundigen, et cetera. In hoeverre ziet het college nu de mogelijkheden om een vaccinatiealliantie te sluiten?*

Juist omdat het coronavirus niet selectief is, maar de totale bevolking er in principe vatbaar voor is, vraagt de bestrijding van het virus en de vaccinatiecampagne extra inspanningen van alle professionals in de medische - en zorgsector. Dit geldt ook voor de andere vaccinaties in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma.

Het sluiten van een Vaccinatiealliantie was begin 2019, juist voor de corona-uitbraak, een landelijk initiatief van staatssecretaris Blokhuis van VWS, om met diverse betrokken partijen het belang van vaccineren voor de gezondheid van kinderen en volwassenen te onderstrepen, de kennis over vaccinatie bij ouders en professionals te vergroten en bij te dragen aan een hogere vaccinatiegraad. Wij werken al intensief samen met de GGD en andere belangrijke zorgpartijen, ook op het gebied van vaccinaties. Binnenkort verwachten we de laatste cijfers van VGGM over de vaccinatiegraad in Arnhem voor wat betreft de RVP-vaccinaties. Zodra die cijfers er zijn, gaan we in gesprek met VGGM over mogelijk te nemen acties zoals bijvoorbeeld het sluiten van een vaccinatiealliantie. Wij zullen u hierover op een later moment nader berichten.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlage

- Ingekomen vragen D66 over Vaccineren voor einde coronacrisis